

פ ר ט י כ ל מס' 2

מישיבת ועדת השרותים הצבוריים
ביום ג', י"ח באדר תש"י - 7.3.50

הנוכחים

חברי הועדה: א. רקנטי - היו"ר

א. הכרמלי

דגצר

ח. דרורי

נ. הרפז

י. לם

א. חבורי

מוזמנים: ד"ר מאייר - מטעם משרד הבריאות

ד"ר נויראט - " " "

הישיבה נפתחה בשעה 8.30

ס ד ר ה י ו ם .

המשך הדיון בהצעת התקציב של משרד הבריאות.

היו"ר א. רקנטי: אנו נתחיל היום בשמיעת שאלות שנתעוררו

בקשר עם הצעת התקציב המוגשת על ידי משרד

הבריאות, ואחרי כן נשמע את חשובת ד"ר מאייר עליהן.

נ. הרפז: ראשית מצוני לומר שאם החזקת מיטה עולה

למעלה מאלף לירות לשנה, לא נורמלי הוא

שהתמיכה לבתי החולים הצטמצם ב-300 ל"י לשנה בלבד.

שנית, הייתי רוצה לדעת אם ההסכם עם

הג'וינט כבר נחתם, ומי הם הקובעים בשטח ההסכם הזה. אינני מתעניין בכך

רק מבחינה כספית.

א. הכרמלי: אני חושב כי הופעת הג'וינט דרושה לו יות ר

מאשר היא דרושה לארץ-ישראל. עלינו להביע

א. הכרמלי:

את דעתנו ביחס לדופליקט זה, באופן פנימי. ההנהלה הציונית היתה מוכרחה להתפשר עם הסוכנות היהודית והסוכנות עם הג'וינט, אך בעת אנו מדינה ריבונית. הגולה הולכת ותחסלת ועמה היסודות המוצקים של עבודת הג'וינט. עתה יכול הג'וינט לפעול רק עוד בצפון אפריקה ובארץ ישראל, ועלינו לזכור כי זוהי הכבדה נוספת על הכנסות המגבית היהודית המאוחדת.
ועדה זו מטפלת בשאלות הבריאות והסעד במדינה והיא צריכה לשים לב לכך שהג'וינט יוצר דופליקט בעבודה ההיגיונית בעבודת הסעד ובטיפול בנכים. מומד זה פועל ללא כל בקורת צבורית. אותם 7,5 מליון בהם משחתף הג'וינט בתקציב המלב"ן מקורם גם כן מכספי המגבית המאוחדת. אל נתן במדינתנו דריסת תל למוסדות שכלם פילנתרופיים וללא פקוח צבורי.

ח. דרורי: בין הברי הועדה שוררת ההרגשה הכללית

כי התקציב המוצע כאן על ידי משרד

הבריאות הוא התקציב המינימלי ביותר. זהו הגבול אשר אין לזוז ממנו.

אם כי זה כנה, אינני יודעת אם מן התבונה הוא לקבוע מראש תקציב אשר אינו ניתן לכל שנוי ואשר גם אינו לקח במשבון את השנויים העלולים לבא בממדי עבודת המשרד. האוצר יושע כי בדרך כלל מציעים לו הצעות תקציביות בהתחשב עם ההפחתות שתחולנה בתקציב. אם משרד האוצר יאשר למשרד הבריאות תקציב של ארבעה מליונים לעומת חמשה מליונים אותם מציע משרד הבריאות עצמו, הרי הוא חושב כי הצליח לחפק את הדרוש לצרכים המינימליים ביותר של בריאות העם. אולם אנו יודעים כי חמשה המליונים המוצעים הם כבר הגבול ממנו אסור לנו לזוז.

אני חושבת שהועדה שלנו צריכה לדרוש ממשרד

הבריאות להגדיל את התקציב המוצע על ידו, כדי שיהיו לנו סכויים לקבל את ההכרחי לפחות.

היו"ר א. רקנטי: קיימת הצעה להתחיל בהפשרת אחים לנוכח

המחסור באחיות. ברצוני לשאול אם באחד

מן הסעיפים המופיעים כאן כלולה גם התמיכה להכשרת האחים.

היו"ר א. רקנטי: שנית, ברצוני להעיר כי לפי הדו"ח של הליגה למלחמה בשחפת שהתפרסם בעפונות, לא נוספה השנה אף מיטה לחולי שחפת, שא כי אם רק הוחלפו מיטות. אני חושב כי יש להדגיש במיוחד את הצורך בהוספת מיטות לחולי שחפת.

שלישית, רציתי לשאול בקשר עם התמיכות לקופות-חולים, אם ועדת החקירה הממשלתית כבר גמרה עבודתה בקשר עם ההקצבות והבנינים.

ד. נצר: היות ולא הייתי נוכחת בשעת התחלה דיון זה, יתכן כי אשאל כמה דברים

הברורים כבר ליחר חברי הועדה. רציתי לשאול כיצד נקבע כי הסכום בו ישתתף המלבן יהיה דוקא 1.440 אלף ל"י והאם כספים אלה ישמשו לפעולה בשטח מסויים, לסוג מסויים של טפול.

בעקבות שאלותיו של מר רקנטי ברצוני להעיר

כי אינני רואה בהצעת תקציב זו כל סעיף המוקדש להכנת פרסונל. האם ה-50.000 ל"י המוצעות בסעיף י"ג מכוונות להכשרת אחיות? בן רציתי לשאול מה משמעותו של הסעיף י"ז - הפרשים במשכורת.

מלבד זאת רציתי לשאול אם הטפול הרפואי המוגש

לעולה יהיה מתקציב הממשלה, המלב"ן או הסוכנות. זה בס"ה 840.000 ל"י. במקום האם זה על חשבון הסוכנות?

י. גיל: ראשית כל ברצוני לשאול שאלה יסודית:

האם תחגשט השנה תכנית הבטוח של

קנייבסקי ובאם כן - מה יהיה על תקציבו של משרד הבריאות? רציתי

לדעת מה יהיו היהסים בין מבצעי תכנית הביטוח לבין משרד הבריאות.

שנית, ברצוני להעיר על שמשאירים את גובה

התמיכות לבתי חולים צבוריים כפי שהיו לפני שנה, למרות ההתיקרות שחלה.

בסופו של דבר זה יתנקם ברמה הבריאותית; יצמצמו את מספר המיטות או שיורידו את הרמה בבתי חולים אלה. בשעת התיקרות כל המצרכים וירידת

ערך הלירה, ברור כי אי אפשר להסתפק בתמיכה בסך 300 לירות.

אני מצטרף להערת מר רקנטי וחברת הכנסה נצר

ביחס להכשת אחיות, שהיא שאלה יסודית בכל בנין הבריאות. אם מתוך

תקציב של 7 מליון ש קובעים 50.000 ל"י להכשרת אחיות, הרי זה מעט

מאד.

י. גיל: נוסף על כך הייתי מציע, לשם השגת יעילות יתר מן הדיון אותו אנו מנהלים בוועדה על התקציב, לבחור משלחת קטנה המורכבת משנים או שלושה אנשים, אשר תפגש עם שר האוצר ועם ועדת הכספים, ותאמר להם כי התקציב המוצע כאן הוא התקציב המינימלי האפשרי. זו שאלה של פיקוח נפש ולא של צמצום רגיל. דברתי עם שר האוצר באופן בלתי-רשמי ואני חושש שהוא יקצץ בתקציב זה, כפי שהוא עושה זאת בכל התקציבים. אולי כדאי להקדים רפואה למכה ולהתחשב מראש בכך שודאי יבואו קיצוצים בתקציב. שוחחתי ענין זה עם חברי ועדת הכספים רוקח וגניחובסקי, והם הבטיחו לתמוך בהצעתנו, אך אין אנו יכולים להסתפק בכך.

א. הכרמלי: בהפכירי את הג'וינט, לא התכוונתי לדבר על תקציבו של הג'וינט ולהעריכו, כי אם על עבודת הג'וינט בארץ ישראל כלל. ואין זו שאלה כספית. ידוע לי כי קיימות מחלקות הגינה ליד כל עירייה. הייתי רוצה לקבל אינפורמציה כיצד פועלות מחלקות אלה בכל מקרים. מלבד זאת הייתי רוצה שלא נתחיל בשיגור משלחות.

נוסף על כך הייתי רוצה להעיר כי במחנות נמצא ציבור שלם של רופאים, אחים ואחיות שהגיעו מחו"ל. הייתי רוצה לדעת אם אי אפשר להפעיל ציבור זה בשטח הרפואה בארץ כך שהם יוכלו, ראשית כל לעזור לפתור בעיה חמורה זו, ושנית, הרי הם יוכלו להתפרנס מכך.

ד"ר מאייר: אענה קודם כל על השאלות הקצרות ואחרי כן על הדברים הסודיים יותר. ידוע לכם שהתקציב שלנו נמצא בסכנה, כשם שנמצאים בסכנה גם תקציבים אחרים. נכון אמר ד"ר גיל כי יש לבדוק דמו של מי סמיק טפי. אני חושב כי הדם שלנו יותר אדום אפילו מזה של התחבורה, אם כי אולי לא מזה של העבודה, כי לדעתי גם זוהי בריאות. (י. גיל: בצוני להעיר דרך אגב, ששרת העבודה הגישה לוועדת הכספים הצעה ל-16 מליון ל"י). אינני יודע כמה יקצצו מתקציב זה, אם יקצצו בכלל; אני רק יודע שאנחנו הכנו הצעת תקציב מינימלית ואם היא לא תאושר יהיה עלינו לצמצם את השרות הרפואי לעולה, כי אנשים לא יסכימו לעבוד בלי שכר. אנו קימצנו עד כה בכל הניתן לקימוץ בשטח המנגנון והוצאות אדמיניסטרטיביות, אך על המרפאה ועל התרופה לא רצינו לקמץ ואנו מקוים שלא נאלץ לעשות זאת גם להבא. אם תתקבל הצעת התקציב שלנו, אדאם במחנה ראש התינוק פורעם מניחה

ד"ר מאיר:

כפי שספרתי לכם בישיבה הקודמת, כמובן שאין לנו יכולים לעשות חשבונות כספיים כדי לראות אם יש באפשרותנו להלחם במגיפה.

אם ייעשו קיצוצים בתקציבנו, יתקם

הדבר גם באישפוז. במאמצים רבים הגענו לידי הוספיטליזציה מסודרת במידה מסוימת. אני חושש כי בשנה הבאה, גם אם יאושר התקציב הסצומצם המוצע על ידנו, ניסוג אחורה אם לא תבא לנו עזרה מן החוץ - כמובן לא מבחינה אבסולוטית כי אם מבחינה רלטיבית, כי השנה יכנסו לארץ לפחות 15.000 איש נוספים. אני יודע מה מצב היהודים הבאים מפולין ומגרמניה, אך מה מצבם של יהודי עירק, אינני יודע. אני דרשתי מן הסוכנות וממשרד העליה לשגר משלחת רשואית לעירק כדי להוכיח מה הוא החומר האנושי שם, כדי שנוכל להתכונן כאן לקבלתם וכן נוכל לדעת אם עלינו לעכב זמן מה סוג מיוחד של חולים, אשר טרם יצרנו אפשרויות אישפוז עבורם. אישפוז פירושו לא רק הבנת מיטה, כי אם גם ציוד רפואי מותאם.

מלבד שאלת הכספים קיימת גם שאלה של

דוויזים, הנחוצים לנו לשם השגת הרפואות. אם כי לא עבדנו עד כה באופן תכניתי, כי לא ניתנה לנו האפשרות לכך, הרי לנו בכל זאת שואפים לכך. אם לא נתחיל השנה בבנין בנינים, לא יהיו לנו בשנת 1952 מימון. לשם כך אנו זקוקים לכמה מליונים ליקוח, אך ייתכן שנוכל לקבל אלו סכומים מכספי הפתוח.

אנו נשמח לקראת כל פעולה שתבא מצדכם

כדי לעזור לנו לקבל את התקציב הדרוש לנו. אין לי הרשות ליעץ לכם מהי הדרך היעילה ביותר, ואני גם חושב כי הנכם מחמצאים בכס יוחר טוב ממני. ארצה לעצמי רק להעיר כי לדעתי היה המועיל ביותר אילו היה כל חבר פועל בתוך מפלגתו לשם כך. אנו הוזמנו אל ועדת השרים המעבדת את התקציב, והרצינו בפניהם שעה וחצי. במה ייגמר הענין אינני יודע, אך אנו אנשי ארץ ישראל ואיננו יודעים שהענינים נקבעים במפלגות.

בענין החמיכות לבתי החולים ראינו שהצענו

את החמיכה המינימלית הבאה בחשבון. אני יודע שהאינדקס לא עלה, אם כי העבודה התיקרה במקומות רבים מתוך סיבות שלא אוכל לעמוד עליהן כעת. אתם יכולים להציע להגדיל הצעה זו. עלינו לקחת בחשבון עוד מושג אחד והוא שהחולים החולכים לבתי חולים צבוריים, ורבים יהיו החולכים לשם, יהנו מכך שהתשלום עבורם ישולם במאת האחוזים על ידי המלב"ן.

ד"ר מאיר:

מלבד זאת יש לנו גם סעיף לתמיכות בקופות חולים. אנו הצענו בסעיף זה 500.000 ל"י לעומת 400.000 ל"י בשנה החולפת. אין אנו קובעים כאן אלו קופות תהנינה מהקצבה זו, כי אם דוחים החלטה זו עד לאחר גמר עבודתה של הועדה הממשלתית המטפלת בכך. הסכום הנ"ל יתחלק באופן שהרשויות המקומיות תקבלנה 100.000 ל"י לעומת 500.000 ל"י בשנה החולפת, וקופות החולים תקבלנה 400.000 ל"י לעומת 350.000 ל"י שהן קבלו אשחקד.

ביחס להקצבות להכשרת אחיות ואחים,

עלי לומר כי דאגנו לכך בכמה סעיפים. אנו חושבים כי בכל בית חולים יהיה גם בית ספר לאחיות, כך שבתקציבי בתי החולים התחשבנו גם בזה. כן לקחנו זאת בחשבון גם בתקציב המוצע להתאמת בתי חולים ושיפורם. אנו משתדלים להוציא כל רופא או אחות הבאים עם העולים החדשים, ומסדרים עבורם קורסים קצרים של שלושה חדשים, לשם הסתגלות. אנו מוציאים מבין מסיימי קורסים אלה כל מי שרק יכול להביא הועלה בשטח זה. בעיה רצינית מאד מהווה הסחסור באחיות לשחפת ומחלות רוח. לדעתנו אין צורך לשם הכשרת אחיות אלה בלמוד של שלוש שנים, כי אם אפשר להסתפק בקורסים מרוכזים של חצי שנה, או שנה.

אנו לא הצלחנו לבא עם הצבא לידי

הסכם, כך שלאחר שהתלמידות מסיימות אצלנו קורס של שלוש שנים, עליהן להכנס לשרות בצבא למשך שנתיים. מלבד זאת מקבלת אצלנו בחורה בתור דמי כיש שתי לירות לחודש בשנה הראשונה, ארבע לירות בשנה השניה, ושש לירות בשנה השלישית. לעומת זאת, אם בחורה לומדת את המקצוע בצבא, נחשבות לה השנתיים הראשונות כשרות בצבא, ובשנה השלישית הן מקבלות 20 ל"י לחודש כדמי כיש. בצבא לומדת הבחורה אותו דבר שהיא לומדת אצלנו. באופן כזה אין אנו יכולים להתחרות אתם. הצבא מחזיק חולים ציביליים בחל-ליטוינסקי, ואותנו מכריחים להחזיק בסרפנד היילים חולי שחפת. יש לנו חכניה להקים בית ספר מרכזי לאחיות בו תוכלנה מאתיים בחורות ללמוד במרוכז במשך כמה חודשים, ואחרי כן הן תתפזרנה בין כל בתי החולים בארץ; אחרי שצבא נאסוף אותן שוב למשך כמה חדשים לשם השתלמות, וכן הלאה. חשבנו לקבל בקיריה כמה בנינים לצורך זה, אך לא קבלנו אותם. נכון הדבר שעד כה לא הוסיף משרד הבריאות אף מיטה אחת לשחפת, כי לא היו לנו בנינים. אני מקווה כי בשבוע הבא נפתח את בית החולים הראשון שלנו לשחפת, באביחיל. יש לנו

ד"ר מאיר:

רק מחלקה אחת בסרפנד. אני דרשתי בנינים מן הצבא ומן המשטרה, אך לא הצלחתי עד כה לקבל אף בנין אחד. אילו קבלתי ביח משטרה אחד, יכולתי לסדר בו עד אלף מיטות ולפתור על ידי כך את בעיית השחפת. אני יודע אומנם כי מצד ראש הממשלה יש רצון טוב והבנה לענין והוא מפעיל לחץ בכוון זה, אך הצבא איננו מוכן לותר. אמרתי בגלוי כי בשום ארץ בעולם לא נראה כבבר הזה, שאנשים צעירים ובריאים ישבו במבצרים, בו בזמן שתולי שחפת מתגוררים בצריפים. אנו כבר קבלנו באופן רשמי ממשרד הבטחון את דיר-אמר שהוא מקום מתאים ביותר לשם פתיחת בית חולים לשחפת, בינתיים שלח הצבא פלוגה של חיל ההנדסה להכין את המקום לצרכי הצבא. אני משוכנע כי נקבל את המקום בכל זאת, אך בינתיים יחול עיכוב של כמה חודשים. עד הקיץ אנו מקווים כי נפתח שני מוסדות: בירושלים ובדיר-אמר. עם אותם 150,000 איש שיכנסו בשנה הבאה, ודאי יתווספו כ-1,500-1,300 חולי שחפת ואנו התחייבנו כלפי אייר"ו לקחת אותם.

הסעיף הנוגע להפרשים במשכורת הוכנס,

היות ואנו עומדים בפני דרוג חדש של העובדים, ואין אנו יודעים עדיין אלו משכורות נצטרך לשלם.

הוצאות השרות הרפואי הן מחוץ לאמצאות

לתמיכות הניתנות על ידי המלב"ן, כי המלב"ן מטפל בחולים כרוניים בלבד. הסוכנות עומדת להקטין גם אותה החמיכה המצומצמת שהיא נתנה בשנה החולפת. עד כה היא היחה מבטחה את העולים לתקופה של שלושה חדשים, ואנו עמדנו לדרוש ממנה להאריך תקופה זו עד לששה חדשים, כי לאחר שלושה חדשים טרם מצא העולה את סידורו, כך שלא היה באפשרותו לשלם את המסים ואנו לא יכולנו לדעת מה גורלו לאחר לשלושת החודשים הראשונים, בינתיים מתכוונת הסוכנות לצמצם את תקופת הבטוח שהיא מאפשרת לעולה עד תודש אחד בלבד. למשרד הבריאות אין אפשרות לפתוח השנה, ובודאי גם לא בשנה הבאה, מרפאות בשביץ אנשים אלה, כך שאיש לא ידע מה גורלם של העולים לאחר החודש הראשון בו הם מבוטחים על ידי הסוכנות.

כל תכניותינו אלה הן מחוץ לתכניה

הבטוח. אם תכניה זו תתגשם בשנה הקציבית זו - מה שאיש אינו יכול לומר עתה - הרי נעביר את כל הסכומים המשמשים לאישפוז, לקרן הכללית של האישפוז, שאר הסכומים ישארו לנו. אם אנו מעבירים סכומים אלו לקרן הכללית של האישפוז, אין זאת אומרת שכספים אלה והנהלתם יוצאו מידינו. משרד הבריאות ימשיך לטפל בבטוח הרפואי ובסדורים הקשורים בכך, כי הרי

ד"ר מאיר:

לא נקים שני מנגנונים למטרה אחת.

ב-50,000 הל"י אותן אנו מציעים

לצרכי הכשרת הפרסונל, אין צונה להכשרת אחיות בלבד, כי אם גם האפשרות השתלמות לרופאים. אנו מעונינים למתן סטיפנדיות לרופאים וכן לדאוג שכמה אמהם יוכלו להשתלם בחו"ל, כי אנו שואפים להרמת הרמה הרפואית בארץ. בשנה החולפת השתמשנו בקרן זו כמעט במלואה. אני מפתח כי הפעם נמצא סעיף זה בסכנה, והסעיפים י"ג וי"ד יהיו הקרובות הראשונים. אני חושב שברור הוא כי אי אפשר לעבוד היום בלי פרסונל רפואי.

ביחס לפעולת המלב"ן יש לי הסמים

רבים בכוון הסוסיו של חבר הכנסת הכרמלי. על אופן השתתפותם של הג'וינט הסוכנות והממשלה בקרן זו מסרתי לכם בישיבה הקודמת. הם הודיעו לנו בפורש כי הם רוצים לנהל בעצמם את בתי החולים שלהם. אנו אמרנו שאנו יכולים רק להסכים לכך שהג'וינט יהיה שותף בועד המנהל של המוסדות ויוכל להעביר בקורת עליהם, אך לא יוכל בשום פנים ואופן להיות המנהל היחיד, בו בזמן שמצד אחד יש בארץ ארבע סוכנויות רפואיות ומאידך משתתף הג'וינט בקרן המוסד ברבע מן הסכום הכללי המושקע בו, בערך. מלבד זאת, נתונים כספי הממשלה ואייר"ו בתנאי שישתמשו בכספים אלה להשקעות בבנינים ובציוד בלבד. בשנה שעברה הבטיח לנו שר האוצר שאם נזדקק לצרכי הוספיטליזציה לסכומים נוספים, הוא יוכל לתת לנו תוספת היות ועומדה לרשותו רזרבה של שמונה מליון ל"י. כעת הוא אומר שהממשלה כבר נתנה כבר למלב"ן כספים לצרכי בניה, והוא מפנה אותנו אליהם. על כן אני דורש שתהיה לנו השפעה על תכניות הבניה, ושבנייה זו תיעשה מתוך תאום פעולה מלא עם משרד הבריאות. הם הבטיחו לי זאת, אך עדיין אינני בטוח אם הדבר יצא לפועל. מלבד זאת גם לא ייתכן שהם יעסיקו אחיות במשכורות העולות בהרבה על המשכורות שהן מקבלו אצלנו, כי לא נוכל להכניס הפקרות בשטח זה. לדעתי חשוב הוא שתברי הכנסת ואנשי הציבור ידעו כי הענינים אינם חלקים. הודעתי בפורש לשר האוצר כי יש לי הוכחות על אופן נהול עניני הכספים של הג'וינט. כיום ישא למשרד הבאיאות ולקופת חולים הסכם עם מ דרוס ואנו שולחים לשם חולים שאין אנו יכולים לקלוט אותם. קבלנו ידיעה מן הקונסול שלנו בשוויצריה כי מופעל לחץ על חולים אלה לחזור לארץ ישראל.

ביחס למחלקות ההגייניות, עלי לציין

ד"ר מאיר:

כי רק המתלקה ההגיינית בחל-אביב הנה מפותחת ולעומת זאת מפגרות מאד המתלקות ההגייניות בחיפה ובירושלים. למעשה צריכות לשכות אלם לעשות את העבודה ואנו צריכים רק לפקח. בשטח זה יש לפו מומחים, מהנדסים סניטריים, טובים מאד וכאן עלי להזכיר שוב שכי יש לנו קשיים גדולים בגלל התחבורה. החלוקה כאן בלתי צודקת ולמהנדס הראשי שלנו נדחתה שלוש פעמים הבקשה שהוא הגיש לקבלת מונית.

נ. הרפז: אם בשנה הראשונה לקיום מדינת ישראל

מוכרחים היו בחי החולים להשלים

עם התמיכה המצומצמת שניתנה להם, אינני חושב כי אפשרי הוא להמשיך גם השנה בכך ולהת תמיכה על סך 300 ל"י למיטה לשנה, בה בשעה שתחזקת מיטה עולה מאלף לירות ומעלה לשנה. מספר המיטות אומנם יגדל, אך ההקצבה נשארת כפי שהיתה בשנה החולפת. אני מציע שנוסיף מאה לירות לכל מיטה.

מלבד זאת עלי להעיר כי הגדלת התמיכה

לקופות החולים ב-50,000 ל"י אינה מספיקה בשום אופן בהתחשב עם המפעלים הרבים שקופת החולים מבצעת בישובים החדשים. אני מציע להגדיל תמיכה זו עד לסכום של חצי מליון ל"י.

ביחס לג'וינט, אני חושב שאנו היינו

צריכים לראות מה הוא ההסכם הקיים בינו לבין הממשלה. אני חושב שאין הממשלה צריכה לחתום על הסכם עם הג'וינט בטרם יובא הדבר בפני הועדה המחאימה של הכנסת; אם ההסכם כבר נחתם, אני מציע שנפנה למשרד הבריאות בדרישה להביא לפנינו את ההסכם, כדי שלא יהיו בענין זה צעדים אותם לא נוכל לבאר. אני חושב שאם הג'וינט כבר נכנס לפעולה בארץ, הוא ודאי ימשיך בזאת גם לאחר חמשה-עשר חודשים.

בנוגע להקציב כלו, אני בעד הצעת חבר הכנסת גיל,

לבחור משלחה שתפעל לשם אישורו. מלבד זאת יכולים החברים לפעול במפלגותיהם.

י. לם: משרד זה הוא אחד משלושת המשרדים

השייכים לאוחו שר, כך שאין לו מייצג

ישיר. מלבד זאת, אין לנו גם נציג בוועדת הכספים שיתמצא בענינים אלה.

לפי דעתי תקציב זה ערוך לפי הצרכים המינימליים של המשרד, מה שאין כן

הדבר תקציבי משרדים אחרים. על כן אני חושש כי יהיה גורלו כגול

י. לם:

יתר הקציבי המשרדים וייעשו בו קיצוצים ניכרים. בעצם אפשר לחלק את הקציב משרד הבריאות לשני חלקים: אותם הסעיפים הנוגעים באופן ישיר לפעולת משרד הבריאות מהווים את החלק האחד, לעומת הסכומים בהם משמש משרד הבריאות מעביר בלבד. את 500,000 שמשרד הבריאות מציע עבור קופות החולים והרשויות המקומיות, עליו רק להעביר לרשויות אלו, ודוקא לסעיפים אלה יהיו תומכים רבים אשר ילחצו על קבלתם. גם לי נדמה כי המיכה על סך 300 ל"י למיטה אינה מתאימה לצרכים, אך אני חושב שלא כאן תפקידנו העיקרי. עלינו לדאוג לכך שיאשרו את הסעיפים הנוגעים באופן ישיר למשרד הבריאות עצמו. בבחירת משלחת לוועדת הכספים אינני רואה תועלת רבה, אך אינני מתנגד לכך. אני חושש כי בינתיים תחליט ועדת השרים למחוק מסעיפים מסויימים.

אני חושב שאנו צריכים לעמוד על כך שהיכוח על התקציב לא יתנהל השנה כפי שהיה בשנה שעברה, כי אם ידונו באופן נפרד על הקציבו של כל משרד ומשרד ויכנסו לסבך בעיותיו. לפחות עלינו לדאוג לכך שחברי ועדה זו לא ישכחו לעמוד על דברים אלו שבמליאה. הדיון במליאה משיע אחרי כן גם על הדיון בוועדת הכספים. נוסף על כך צדק ד"ר מאייר ביהסו חשיבות מיוחדת ללחץ אשר יופעל על ידי החברים במפלגות. אפשר ללחוץ במפלגות על חברי ועדת הכספים שיפעלו לשם קבלת הצעה התקציב, אך לשם כך יש צורך שתברי הוועדה ילמדו יפה את העניינים עליהם מדובר כאן. על כן אני מציע לבחור ועדה מצומצמת שתלמד את העניינים ביסודיות ואחרי כן תדרוש רציון ממר פנקס ולבקש ממנו להרכיב ועדת משנה מטעם ועדת הכספים, ושתי ועדות משנה אלו תספלנה בתקציב משרד הבריאות.

י. גיל: עלי לומר לחבר הכנסת הכרמלי שלועדה

זו יש נסיון טוב מאד ביהס לפעולה

משלחות מטעם הוועדה ואנו נשגנו בדרך זו השגים די רציניים. אני חושב כי במקרה זה חשוב הדבר עוד יותר, באשר שר הבריאות אינו עושה זאת, בשעה ששרים אחרים כן עושים את הדבר. גם אני חושב שנציגי העיריות והרשויות המקומיות יתמכו באותם סעיפי ההצעה הנוגעים לבחי החולים הצבוריים. לעומת זאת אין אני חושב כי לדיון במליאה, גם אם יתנהל בצורה רציונלית יותר, תהיה השפעה רבה על אופן קביעת התקציב. אני מייחס חשיבות רבה יותר להשפעה האישית של החברים בתוך מפלגותיהם.

מלבד זאת הייתי רוצה לדעת אם משרד

י. גיל:

הבריאות כבר קבל אי אלו כספים מכספי הפיתוח, מה בענין עפודת הועדה הממשלתית וכן מה בענין הגיוס של הרופאים בחו"ל, עליו הכריז צבא לוריה?

ד"ר מאייר: ביתם לוועדה החוקרת את מצב קופות החולים,

עלי לומר כי היא עובדת יפה ובטורה

יסודית מאד. גם מי שלא יסכים למסקנותיה, יוכל בכל אופן להיעזר בחומר העובדתי הרב שהיא אוספת.

מכספי הפיתוח עדיין לא נחננו. צריכים

היינו לקבל הלואה לבנין בחי תולים, אבל לעת עתה טרם החליט האוצר כמה לתת ולמי. אנו רשאים לתת רק המלצות ביחס לכך. אנו דורשים מכספי הפיתוח כ-500,000 ל"י לשם פתיחת ביה ספר מרכזי לאחיות בחיפה, וכן אנו דורשים שלושת רבעי מליון לירות לשם בנין בחי תולים.

ביחס לגיוס הרופאים עלי לומר

כי יחסם של אלה מפחיע אותי. לפני שבוע קיחה לי שיחה עם רופאי הילדים, ודרשתי רופא ילדים לבית-ליד, לראש העין, לבאר יעקב ולסרפנד, ולא נצא אף רופא מוכן. יש ראשית כל מתסור בבעלי מקצוע; שנית, חסרים רופאים צעירים ושלישית, אין למצא רופא המוכן ללכת למקום ההישבות. אם קופת-חולים מכריזה על קונקורס למשרת רופא בדפנה, מקום בו ישנם חנאי דיור נוחים מאד, לא נמצא רופא אשר יציע את עצמו. אם מדברים על "עודף רופאים", הרי הסיבה היא ראשית כל בכך שכל הרופאים מצטופפים בתל אביב, ושנית, רוב הרופאים אינם צעירים עוד וקשה לדרוש מהם ללכת למקום החשבות חדשה ולהסתגל לחנאים אלו. אני הכרזתי שכל רופא אשר יחקבל על ידי קונקורס, יהיה חייב ללמלא שרות רפואי במשך חצי שנה או שנה במחנות העולים. כך אנו רוצים לקבוע כי מסיימי הפקולטה לרפואה של האוניברסיטה, אשר לשם האפשרות למודיהם משקיעים כספים כה רבים, יוכרחו למלא שרות של שנה או שנתיים במסנות העולים, בטרם יקבלו את תעודותיהם.

אני פניתי בעצמי לכל הקונסוליות שלנו,

ובכדי לא לומר כי חסרים לנו רופאים בכלל, בקשתי להמציא לנו כמה פטולוגים טובים, רופאי עיניים, רופאים ל"פבליק הלס", רופאי ילדים ועוד. בענין זה חוטאת מאד הסחרות הרופאים המפרסמת שיש כאילו עודף של רופאים בארץ.

בענין גיוס האחיות לא חליתי תקוות

רבות והוא גם לא נשא פרי. "הדסה" הביאה מאמריקה כמה אחיות, אך הן עלו

ד"ר מאיר:

לה בפכומים גדולים מאד, כפי שאין אנו יכולים להרשות אותם לעצמנו.

ד. נצר:

עלינו לדעת כי גם אם נצליח להפעיל לחץ אישי על חברנו במפלגה, הרי בכל זאת הסיבה איננה בכך א שמישהו מתנגד להוסיף עוד תקציב למשרד הבריאות, כי אם בחוסר האמצעים בו אנו נחונים. על כן, אל לנו לזלזל בכל חוספת שמיאזו מן החוק? א יוכל להוסיף לנו, גם אם יותר נוח לנו לנהל את עניינינו בעצמנו. אנו יודעים משטח החינוך, כי ועדות ההזנה לא הוקמו במשך תקופה די ממושכת היות ולא יכלו לבא לידי הסכם עם "הדסה". לדעתי עלינו להשתדל לשהף את הג'וינט במידה המקסימלית.

בעיה צבורית אחרת היא בעיה גיוס

האחיות. ברור לי שענין גיוסן לצבא של בחורות אלה לאחר סיומן את תקופת לימודיהן, פוגעת בהן קשה. אנו לא נוכל להשפיע על אחות, מורה או גננת ללמוד שלוש שנים, כלומר עד גיל 21 בערך, ורק אחרי זה תלך לצבא. עלינו למצא דרך לכך ששנות הלמוד החשבנה כשנות שרות בצבא. אנו צריכים להעלות שאלה זו על סדר היום. (י. גיל: אפשר לקבוע ראיון עם שר הבטחון.) אני חושבת שנוכל אולי להמריץ בחורוח נוספות ללמוד מקצוע זה, אם נוכל להבטיח להן הקלות בחלום המסים, בעיקר מס הכנסה.

היו"ר א. רקנטי: חבר הכנסת הרפז מציע להוסיף להצעת

תקציב זו הגדלה של החמיכה הניתנת

לקופות החולים עד לידי סכום של חצי מליון, ותוספת של מאה לירות לחמיכה המוצעת; ס"ה זה יהווה מאצא מאצא כ-300,000 ל"י. אם ההצעה לא תתקבל, אנו נדון כאן על אופן החלוקה הפנימית. בכל אופן עלינו לעמוד בכל חוקף לימין הצעת תקציב זו. אני רואה כי אין כל התנגדות להצעה זו. בוועדת המשנה ישתתפו החברים גיל, נצר והרפז.

י. לם: אני מציע שנפנה לאוצר ונזמין את הפקיד המטפל

בהסכם עף הג'וינט.

י. גיל: אני חושב כי עלינו לדרוש מן הסעד להכין גם כן

תקציב כזה, ובשבוע הבא נטפל בעניני הסעד.